

Møllenberg - bruk og gjenbruk av eksisterende bygninger

AAR 4551 Bygningsvern

AAR 4825 Bygningsdokumentasjon

Høsten 2023

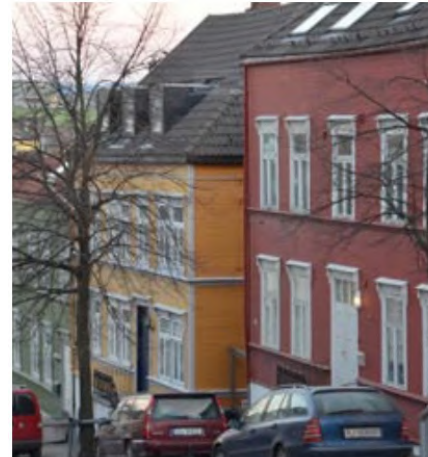
Institutt for arkitektur og teknologi

Faggruppe bygningsvern og transformasjon

Vi har nesten alle de bygningene vi trenger

2

- 60-80% av bygningene som vil omgi oss i 2050 i Norge er allerede bygget, derav er ca. 1/3 fra før 1940
- Å rive og bygge nytt genererer bygningsavfall og klimagasser
- Gjenbruk av bygningsstrukturer er en forutsetning hvis CO₂-regnskapet skal gå opp
- I framtiden vil mange arkitekter komme til å jobbe med å tilpasse eksisterende bygninger til ny bruk og nye krav

Bygningsvern - et stort og tverrfaglig tema

3

Konstruksjonsforståelse

«Taus kunnskap»

Muntlige kilder

Materialkunnskap

Arkitekturhistorie

Bygningsarkeologi

Lovgivning og forvaltning

Arkitektonisk formgivning

Bærekraft

Gjenbruk – ombruk

Biologisk nedbrytning

Universell utforming

Brann og sikkerhet

Tilstandsanalyse

Miljøpsykologi

Arkivkunnskap

Energieffektivisering

Vernet teorier og prinsipper

Avfall

Klimagassutslipp

Møllenberg er studieobjekt for kurset i høst 4

Møllenberg skanse nedlagt 1816, kvartalsplan 1845, stor utbygging fra 1890, regulert til vern

Vi skal

- undersøke og dokumentere bygninger
- hvilke kvaliteter og problemer ser vi?
- definere handlingsrom: bevaring - transformasjon
- tegne et prosjekt for utbedring av en bygning, med fokus på istandsetting og oppgradering med materialer og metoder som er gode for klima, natur og helse

"Tilpasning av bruk til bygning er viktigere i bygningsvern enn i transformasjon, der det ofte dreier seg om tilpasning av bygning til bruk."

Trond Eide

Et virkelighetsnært og realistisk kurs

5

Vi skal jobbe med eksisterende bygninger

- som ikke har vært undersøkt på denne måten før - ingen fasit
- i samarbeid med byantikvar, eiere, brukere ...
- diskutere bruk, gjenbruk og utvikling av verneverdige trehus
- lage mulighetsstudier som kan bli startpunkt for tiltak
- relevante, aktuelle problemstillinger
- samfunnsmessig nytte-effekt
- et virkelighetsnært og realistisk kurs

AAR 4825 Bygningsdokumentasjon 6

obligatorisk kunnskapsemne 7,5 stp
(bestått / ikke bestått) 75% oppmøte

Lære en metode for å undersøke, vurdere og beskrive en eksisterende bygning, dens egenskaper, kvaliteter og muligheter

- gruppearbeid i 6 uker med studenter fra kulturminneforvaltning v/ NTNU-Dragvoll
- oppmåling, arkivsøk, tilstandsanalyse...
- vurdere bygningens arkitektoniske og kulturhistoriske betydning og verdi
- drøfte inngrep, anbefale tiltak
- utarbeide rapport

"If you can grasp the essence of the building you are approaching, then you have a basic framework from which to build a scheme of architectural design."

Julian Harrap

AAR 4551 Bygningsvern

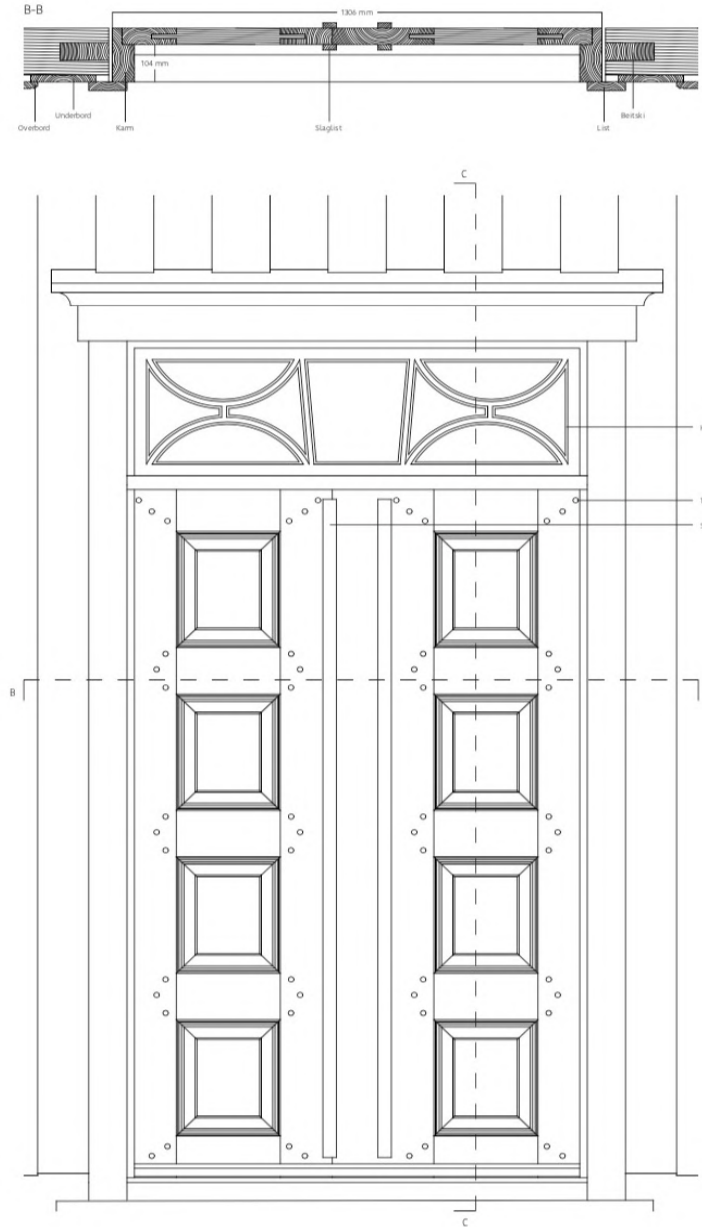
Bevaring og utvikling av eksisterende bygningsmiljø - prosjektemne 15 stp

Tegne et prosjekt basert på materialet fra bygningsdokumentasjonen

- beholde og styrke det som er bra, forbedre det som er dårlig, tilrettelegge for videre eller ny bruk av bygningen
- bevaring og gjenbruk i teori og praksis
- tegnet ut på detaljnivå
- individuelt / i grupper på 2-3

“Good new design is a continuity of good past design.”
Donald Insall associates

7

AAR4825 Bygningsdokumentasjon 6 uker (uke 34-39)

Uke 34: **kursstart tirsdag 22. aug.**

34-35-36: feltarbeid i tverrfaglige grupper
forelesninger / seminar / veiledning alle dager

Uke 37-39: rapportskrivning på tegnesalen tirs-, ons-, torsdag
seminarer, forelesninger, innlevering 26. sept.
presentasjon, gjennomgang, sensur 28. sept.

AAR4551 Bygningsvern de neste 10 ukene (uke 40-50)

Uke 40: 3 dagers studietur

Uke 41-45: prosjekt; forelesning, seminar tirs-, ons-, torsdag
ukens befaring / bygningsdel, veiledning

Uke 46: midtsemester prosjektgjennomgang

Uke 47-49: prosjektering, innlevering 5. des., utstilling

Uke 50: presentasjon, gjennomgang, sensur 12.-13. des.

AAR4551 Bygningsvern (prosjekteringsemne 15 stp) 9

AAR4825 Bygningsdokumentasjon (obl. kunnsk.emne 7,5 stp)

20 ark.stud. +10-12 stud. i kulturminneforvaltning på AAR4825

Språk: kurset foregår på norsk

Lærere: Jon Nordsteien arkitekt mnal / førsteamanuensis og emneansvarlig (jon.nordsteien@ntntu.no)

Aud Mikkelsen Tretvik professor kulmi (på AAR4825)
+ ekstra lærer + vit.ass. (?)

Nye regler for studietur-kostnader

Studentenes egenandel skal være maks. 2.000 kr pr. semester.

Vi må søke om at instituttet dekker kostnader ut over egenandel.

Alle studieturer er frivillige.

Lage bok / kursrapport

